

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 11 februari 1914 kl. 7 e. m.

Utlåtande, angående regleringen av utgifterna under riksstatens andra huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

(3:e Avd.)

Departementet.

1:o) I den till riksdagen den 14 januari 1914 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t i punkt 1 under andra huvudtiteln föreslagit riksdagen att ur staten för justitiedepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli utesluta den där uppförda avlöningen till ett kansliråd och byråchef för statistiska ärenden och till följd härav minska det ordinarie anslaget till nämnda avdelning av kansliet, nu 47,800 kronor, med 4,600 kronor, motsvarande sagde tjänstemans begynnelseavlöning, eller sålunda till 41,400 kronor.

Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli. [1^{*)}].

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

2:o) I punkt 2 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till provisorisk lönerreglering för befattningshavare i justitiedepartementet, i enlighet med de av departementschefen tillstyrkta grunder och på de

Provisorisk lönerreglering för departementet. [2.]

*) Hänvisar till punkt i statsverkspropositionen.

av honom förordade villkor, å extra stat för år 1915 bevilja ett förslagsanslag av 3,833 kronor, varav högst 37 kronor 50 öre må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Andre ledamot & departementets avdelning för lagärenden.

[3.]

3:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning i punkt 3 av denna huvudtitel och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 10) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *avlönande av en andre ledamot å justitiedepartementets avdelning för lagärenden* å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 8,100 kronor, varav 2,500 kronor skola anses motsvara tjänstgöringspenningar.

Extra föredragande.

[4.]

4:o) På grund av Kungl. Maj:ts i punkt 4 gjorda framställning får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *arvode åt en extra föredragande inom justitiedepartementet* å extra stat för år 1915 bevilja ett anslag av 3,000 kronor.

Tilläggsanslag för amanuenser m. m.

[5.]

5:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts i punkt 5 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 11) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, såsom *tillägg till det i staten för justitiedepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli uppförda anslag till amanuenser, vikariatsersättningar, renskrivning m. m.* å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 1,000 kronor.

Lagberedningen m. m.

6:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 6 gjorda framställning hemställer utskottet,

Lagberedningen.
[6.]

att riksdagen må, i likhet med vad för åren 1903—1914 ägt rum, för *fortsatt uppehållande av lagberedningens verksamhet* å extra stat för år 1915 bevilja ett anslag av 50,000 kronor.

7:o) Med tillstyrkande av bifall till vad Kungl. Maj:t föreslagit under punkt 7 hemställer utskottet,

Förberedande utredning angående en rättegångsreform.
[7.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till fortsatt bestridande av kostnaderna för en *förberedande utredning angående en rättegångsreform* å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 40,000 kronor.

Rättsskipningen.

8:o) På grund av Kungl. Maj:ts i punkt 8 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 13) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Extra vaktmästare i nedre justitierevisionen.
[8.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *avlönande av en extra vaktmästare i nedre justitierevisionen* å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 1,175 kronor.

9:o) Med anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 9 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 14—15) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Extra division i Svea hovrätt.
[9.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, för fortsatt uppehållande under

ett år från och med den 1 september 1914 av en *extra division i Svea hovrätt* för behandling av vädjade mål och till hovrätten instämnda tvistemål å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 32,900 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att under år 1914 förskottsvis av tillgängliga medel utanordna vad av detta belopp belöper å tiden från och med den 1 september till årets slut.

Krigsdom-
stolarna.
[10.]

10:o) I punkt 10 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avvaktan å den proposition om reglering av löneförhållanden m. m. för civila ledamöter i krigsrätterna och åklagare vid samma domstolar samt för befattningshavare vid krigshovrätten, som kan komma att till riksdagen avlåtas, tills vidare utesluta det ordinarie anslaget till krigshovrätten samt för avlöningar åt krigsrätternas nämnda personal och avlöningar m. m. vid krigshovrätten å ordinarie stat beräkna ett belopp av 120,000 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen,

anmäla.

Ersättning åt
domare,
vittnen och
parter.
[11.]

11:o) Kungl. Maj:t har i punkt 11 föreslagit riksdagen att höja det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till ersättning åt domare, vittnen och parter från 165,000 kronor med 30,000 kronor till 195,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 18 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning, får alltså hemställa,

att riksdagen må höja det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till *ersättning åt domare, vittnen och parter* från 165,000 kronor med 30,000 kronor till 195,000 kronor.

Resestipendier
åt domare.
[12.]

12:o) I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts framställning under punkt 12 hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *resestipendier åt ordinarie domare eller dem, som vid domstolarna bereda sig för domarkallet*, å extra stat för år 1915 bevilja ett anslag av 6,000 kronor.

13:o) Kungl. Maj:t har i punkt 13 föreslagit riksdagen att till understöd för fortsatt utgivande av »Nytt juridiskt arkiv. Avd. I. Tidskrift för lagskipning» och »Nytt juridiskt arkiv. Avd. II. Tidskrift för lagstiftning m. m.» å extra stat för år 1915 anvisa 3,000 kronor.

Understöd för
"Nytt juridiskt arkiv".
[13.]

I fråga om utredningen i ämnet hänvisas till sid. 20—21 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som förutsätter, att Kungl. Maj:t för anslaget utbetalande stadgar enahanda villkor som för dess åtnjutande under innevarande år, hemställer,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till understöd för fortsatt utgivande av »Nytt juridiskt arkiv. Avd. I. Tidskrift för lagskipning» och »Nytt juridiskt arkiv. Avd. II. Tidskrift för lagstiftning m. m.» å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 3,000 kronor.

Fångvården.

14:o) Uti punkt 14 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att dels godkänna, att i avlöningsstaten för fångvårdsstyrelsen från och med år 1915 uppföras avlöningar, i enlighet med dem som staten upptager för motsvarande befattningshavare, för ytterligare en andra gradens tjänsteman (sekreterare å avdelningen för straffregistret), en första gradens tjänsteman (aktuarie å samma avdelning) samt ett skrivbiträde ävensom att det i staten upptagna belopp till arvoden och flitpenningar åt extra biträden, vikariatsersättningar m. m. höjes från 19,000 kronor till 21,400 kronor; till följd varav nämnda avlöningsstat kommer att erhålla den ändrade lydelse, som av departementschefen angivits,

Fångvårdsstyrelsen.
[14.]

dels förklara, att för åtnjutande av de med de nya befattningarna förenade avlöningarna skola gälla de villkor och bestämmelser, som stadgats för åtnjutande av andra i samma stat upptagna avlöningar,

dels ock i anledning av ändringarna i avlöningsstaten höja det ordinarie anslaget till fängvårdsstyrelsen från dess nuvarande belopp 90,700 kronor med 13,400 kronor till 104,100 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Lönereglering
för tjänste-
män av lägre
grad (bevak-
ningsper-
sonal) vid
fängvårds-
staten.
[15.]

15:o) Uti punkt 15 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen föreslagen ändrad lydelse av den ordinarie staten för fängvårdsstaten, i vad den avser tjänstemän av lägre grad (bevakningspersonal), att tillämpas från och med år 1915, *dels* vidare godkänna, att för åtnjutande av avlöning enligt den förändrade staten skola gälla de villkor och bestämmelser, som stadgats för åtnjutande av avlöningsförmåner enligt den från och med år 1911 gällande ordinarie staten för fängvårdsstaten, dock med följande tillägg och ändrade föreskrift rörande rätt till beklädnadsersättning, nämligen att vaktkonstapel må tillträda den medgivna tredje avlöningsförhöjningen under enahanda villkor som gälla för åtnjutande av övriga sådana löneförbättringar, att löntagare äger att i fråga om rätt till dylik löneförhöjning tillgodoräkna sig jämväl sådan före den förändrade avlöningsstatens trädande i kraft förfluten tid, varunder han såsom ordinarie tjänstgjort i samma eller motsvarande befattning vid fängvårdsstaten eller ock innehaft motsvarande eller jämförlig befattning vid statens uppfostringsanstalt å Bona, att i avseende å arvode till överkonstapel med förordnande såsom uppsyningsman skall i alla hänseenden gälla vad som stadgats beträffande tjänstgöringspenningar samt att beklädnadsersättning må med 100 kronor för år till en var tjänsteman tillhörande den manliga bevakningspersonalen och med 50 kronor för år till en var första vaktfru och vaktfru utbetalas i överensstämmelse med vad som gäller beträffande tjänstgöringspenningar eller ersättning för sådana vid vikariat,

dels ock, i fråga om övergången till den förändrade staten, ej mindre förklara, att envar, som med eller efter ingången av år 1915 tillträder ordinarie befattning av lägre grad vid fängvårdsstaten, skall vara pliktig att underkasta sig de för åtnjutande av avlönings-

förmåner enligt den från och med år 1911 gällande ordinarie staten stadgade villkor och bestämmelser med nyssberörda tillägg och ändring, än även medgiva, *att* de förutvarande innehavare av ordinarie befattningar av lägre grad vid fängvårdsstaten, vilka icke före den 1 november 1914 anmäla, att de vilja övergå till den förändrade avlöningsstaten — hittillsvarande ordinarie uppsyningsman i egenskap av överkonstapel med uppsyningsmansförordnande — samt underkasta sig de för åtnjutande av avlöning enligt denna stat stadgade villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, bibehållas vid dem enligt dittills gällande ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner ävensom, i den mån ej annat föränledes av bestämmelserna i lagen angående civila tjänstinnehavares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem, *att* uppsyningsman, som övergår till den förändrade staten, så länge han kvarstår i tjänst bibehålles vid tjänstgöring såsom uppsyningsman mot åtnjutande av de i den förändrade staten upptagna avlöningsförmåner för överkonstapel, som förordnas att tills vidare bestrida dylik befattning, och med rätt att i fråga om tillträde till ålderstillägg tillgodoräkna sig den tid, han före år 1915 såsom ordinarie innehaft tjänst ej blott i uppsyningsmans- utan även i överkonstapelsgrad, *samt att* de nyinrättade överkonstapelstjänsterna, vilkas innehavare skola tjänstgöra såsom uppsyningsmän, icke behöva tillsättas annorledes än i den mån ordinarie uppsyningsmän, på sätt nämnts, övergå till desamma eller de hittillsvarande uppsyningsmansbefattningarna eljest bliva lediga.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 33—78 i statsrådsprotokollet.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren väckt motion (nr 155), däri herr *N. E. Lindberg* hemställt, att riksdagen måtte ej mindre besluta, att avlöningen å stat för vaktkonstapel vid fängvården bestämmes till 1,300 kronor, därav lön 800 och tjänstgöringspenuingar 500 kronor, vartill skulle kunna komma två ålderstillägg till lönen vardera å 100 kronor efter resp. 5 och 10 år, än även vidtaga i följd därav erforderliga jämkningar såväl i avseende å Kungl. Maj:ts förslag till ändrad lydelse av den ordinarie staten för fängvårdsstaten och i fråga om tillägg till gällande avlöningsvillkor för fängvårdsstaten samt angående höjning av det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till ålderstillägg för en del vid fängvårdsstyrelsen och fängvården anställda ämbets- och tjänstemän, som ock beträffande övriga anslag, vilka kunna röna inverkan av det i motionen framlagda förslaget.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle ifrågavarande del av den ordinarie staten för fångvårdsstaten få följande ändrade lydelse:

	K r o n o r.				
	Lön eller motsvarande.	Tjänstgöringspenningar eller motsvarande.	Arvode för särskilt förordnande.	Summa.	
1 överkonstapel (med förordnande såsom uppsyningsman) ...	1,000	550	200	1,750	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
13 överkonstaplar (med förordnanden såsom uppsyningsmän)	13,000	7,150	2,600	22,750	
1 överkonstapel	1,000	550	—	1,550	
60 överkonstaplar	60,000	33,000	—	93,000	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter 10 år med ytterligare 100 kronor och efter 15 år med än ytterligare 100 kronor.
1 vaktkonstapel	700	500	—	1,200	
398 vaktkonstaplar (därav 20 jämväl jordbruksförmän)	278,600	199,000	—	477,600	
1 första vaktfru	700	350	—	1,050	Efter 5 år kan lönen höjas med 50 kronor och efter 10 år med ytterligare 50 kronor.
6 första vaktfruar	4,200	2,100	—	6,300	
1 vaktfru	600	300	—	900	
48 vaktfruar	28,800	14,400	—	43,200	
1 kokerska	400	200	—	600	
12 kokerskor	4,800	2,400	—	7,200	
Summa	—	—	—	657,100	

Utskottets
yttrande.

Utredningen i ämnet giver, enligt utskottets mening, vid handen, att trots det den nu gällande löneregleringen för fångvårdsstaten fastställts så sent som år 1910 — då likväl i bevakningspersonalens löneförhållanden inga mera genomgripande förändringar gjordes — en förbättring i denna personals ekonomiska ställning är behöflig. Vad som härvid torde vara särskilt värt beaktande är, att förhållandet emellan lön och tjänstgöringspenningar blir lämpligare avvägt än vad för närvarande är fallet. Härigenom skulle personalens ställning i händelse av sjukdom förbättras samt pensionsbeloppen höjas. Men även en absolut höjning av avlöningsförmånerna under tjänstetiden anser utskottet skäligt, detta med hänsyn till de stegrade prisen å sådana förnödenheter, som personalen icke erhåller in natura.

Vid behandling då av frågan om beloppen av de olika avlönings-

förhöjningarne har utskottet icke funnit anledning till erinran mot vad Kungl. Maj:t föreslagit beträffande avlöningarne till första vaktfru, vaktfru och kokerska. För överkonstapel har föreslagits lön 1,000 kronor och tjänstgöringspenningar 550 kronor i stället för nuvarande lön 700 kronor och tjänstgöringspenningar 600 kronor. Utskottet har funnit, att beloppet av de föreslagna tjänstgöringspenningarne lämpligen kan, såsom jämväl av lönereglerngskommittén ifrågasatts, begränsas till 500 kronor.

Däremot anser utskottet, att det särskilda arvodet för överkonstapel, som förordnas till uppsyningsman, av Kungl. Maj:t föreslaget till 200 kronor bör höjas till 250 kronor.

För vaktkonstaplarna, som för närvarande åtnjuta lön 600 kronor, tjänstgöringspenningar 500 kronor samt 2 ålderstillägg å 100 kronor, vartdera efter 5 och 10 år, hade nämnda kommitté föreslagit lön 800 kronor och tjänstgöringspenningar 400 kronor jämte de nuvarande ålderstilläggen. Kungl. Maj:t har emellertid upptagit lönen till 700 kronor och tjänstgöringspenningarne till 500 kronor samt föreslagit ett tredje ålderstillägg å 100 kronor efter 15 år. Då genom denna uppdelning i lön och tjänstgöringspenningar vederbörandes berättigade krav på skälig avlöning under längre tjänstledighet för sjukdom samt förbättrade pensioner näppeligen kan anses fullt tillgodosett, anser utskottet, att lönen bör höjas till det av kommittén föreslagna beloppet, 800 kronor, eller med 100 kronor mera än vad Kungl. Maj:t föreslagit, men ålderstilläggen fortfarande böra utgöra allenast två. Tjänstgöringspenningarna synas vid sådant förhållande skäligen kunna nedsättas från av Kungl. Maj:t föreslagna 500 kronor till 450 kronor. Genom de av utskottet sålunda föreslagna avlöningsbeloppen bliva löneförbättringarne för de olika graderna jämnare än enligt Kungl. Maj:ts förslag — för vaktkonstapel 150 kronor, för överkonstapel 200 kronor, och för överkonstapel, som förordnas såsom uppsyningsman, 250 kronor. Vad beträffar det av Kungl. Maj:t föreslagna tredje ålderstillägget, vill utskottet framhålla, att, då, såsom av departementschefen ställes i utsikt, en revision av avlöningsförhållandena för åtskilliga klasser av tjänsteinnehavare, vilkas ställning är ganska lik fängvårdsmännens av lägre grad, är att inom en jämförelsevis snar framtid förvänta, därvid ej mindre frågan om ålderstilläggsperiodernas längd än även antalet ålderstillägg läser bliva föremål för utredning och förslag, det synes utskottet olämpligt, att nu beträffande en särskild grupp av sådana befattningshavare, vilka kunna komma att beröras av denna revision, i sistnämnda avseende vidtaga en förändring, som möjligen kan visa sig hindrande för önskvärd konsekvens i lönereglerngsarbetet. Något särskilt trängande behov av löneförbättring i

form av ökat antal ålderstillägg torde icke heller för flertalet av nu ifrågasvarande befattningshavare vara för handen, då den tidiga äktenskapsåldern inom kåren väl kan antagas hava till följd, att i många fall utgifterna för barnens uppfostran vid den tid, då detta ålderstillägg skulle vara intjänt, eller efter 15 års ordinarie tjänst, börja att bliva mindre betungande än förut.

Vad Kungl. Maj:t i övriga här ovan ej vidrörda delar föreslagit har icke givit utskottet anledning till erinran.

Genom den av utskottet föreslagna löneförbättring för vaktkonstaplarna synas alla skäligen anspråk i sådan riktning hava blivit tillfredsställda, och utskottet kan alltså icke tillstyrka den ytterligare löneförhöjning, som föreslås i herr Lindbergs ovanberörda motion. I vad densamma skiljer sig från utskottets förslag får utskottet alltså avstyrka motionen.

För jämförelse av den kostnadsökning, som skulle föranledas av de här ovan omhandlade tre olika förslagen till ordnande av förevarande löneregleringsfråga, meddelas följande tabell:

	Anslagen till fångars vård och underhåll		Förslagsanslaget till ålderstillägg	Summa
	Bestämda anslaget	Förslagsanslaget		
Kungl. Maj:ts proposition	+ 65,050	+ 15,000	+ 17,500	+ 97,550
Herr Lindbergs motion	+ 104,950	+ 19,500	— 1,500 ¹⁾	+ 122,950
Utskottets förslag	+ 81,950	+ 17,000	— 1,500 ¹⁾	+ 97,450

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att Riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å herr Lindbergs ovanberörda motion i vad den skiljer sig från utskottets förslag, må

a) godkänna följande ändrade lydelse av den ordinarie staten för fångvårdsstaten, i vad den avser tjänstemän av lägre grad (bevakningspersonal), att tillämpas från och med år 1915:

¹⁾ Detta belopp motsvarar den ungefärliga minskningen i första vaktfruarnas och vaktfruarnas ålderstillägg.

	K r o n o r				
	Lön eller motsvarande	Tjänstgöringspenningar eller motsvarande	Arvode för särskilt förordnande	Summa	
1 överkonstapel (med förordnande såsom uppsyningsman) ...	1,000	500	250	1,750	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
13 överkonstaplar (med förordnandensåsom uppsyningsmän)	13,000	6,500	3,250	22,750	
1 överkonstapel	1,000	500	—	1,500	
60 överkonstaplar	60,000	30,000	—	90,000	
1 vaktkonstapel	800	450	—	1,250	Efter 5 år kan lönen höjas med 50 kronor och efter 10 år med ytterligare 50 kronor.
398 vaktkonstaplar (därav 20 jämväl jordbruksförmän)	318,400	179,100	—	497,500	
1 första vaktfru	700	350	—	1,050	
6 första vaktfruar	4,200	2,100	—	6,300	
1 vaktfru	600	300	—	900	Efter 5 år kan lönen höjas med 50 kronor och efter 10 år med ytterligare 50 kronor.
48 vaktfruar	28,800	14,400	—	43,200	
1 kokerska	400	200	—	600	
12 kokerskor	4,800	2,400	—	7,200	
Summa	—	—	—	674,000	

b) godkänna, att för åtnjutande av avlöning enligt den förändrade staten skola gälla de villkor och bestämmelser, som stadgats för åtnjutande av avlöningsförmåner enligt den från och med år 1911 gällande ordinarie staten för fångvårdsstaten, dock med följande tillägg och ändrade föreskrift rörande rätt till beklädnadsersättning, nämligen *att* i avseende å arvode till överkonstapel med förordnande såsom uppsyningsman skall i alla hänseenden gälla vad som stadgats beträffande tjänstgöringspenningar *samt att* beklädnadsersättning må med 100 kronor för år till envar tjänsteman, tillhörande den manliga bevakningspersonalen, och med 50 kronor för år till envar första vaktfru och vaktfru utbetalas i överensstämmelse med vad

som gäller beträffande tjänstgöringspenningar eller ersättning för sådana vid vikariat;

c) i fråga om övergången till den förändrade staten,

ej mindre förklara, att envar, som med eller efter ingången av år 1915 tillträder ordinarie befattning av lägre grad vid fångvårdsstaten, skall vara pliktig att underkasta sig de för åtnjutande av avlöningsförmåner enligt den från och med år 1911 gällande ordinarie staten stadgade villkor och bestämmelser med nyssberörda tillägg och ändring,

än även medgiva, att de förutvarande innehavare av ordinarie befattningar av lägre grad vid fångvårdsstaten, vilka icke före den 1 november 1914 anmäla, att de vilja övergå till den förändrade avlöningsstaten — hittillsvarande ordinarie uppsyningsman i egenskap av överkonstapel med uppsyningsmansförordnande — samt underkasta sig de för åtnjutande av avlöning enligt denna stat stadgade villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, bibehållas vid dem enligt dittills gällande ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner ävensom, i den mån ej annat föränledes av bestämmelserna i lagen angående civila tjänstinnehavares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem, att uppsyningsman, som övergår till den förändrade staten, så länge han kvarstår i tjänst bibehålles vid tjänstgöring såsom uppsyningsman mot åtnjutande av de i den förändrade staten upptagna avlöningsförmåner för överkonstapel, som förordnas att tills vidare bestrida dylik befattning, och med rätt att i fråga om tillträde till ålderstillägg tillgodoräkna sig den tid, han före år 1915 såsom ordinarie innehåft tjänst ej blott i uppsyningsmansutan även i överkonstapelsgrad, samt att de nyinrättade överkonstapelstjänsterna, vilkas innehavare skola tjänstgöra såsom uppsyningsmän, icke behöva tillsättas annorledes än i den mån ordinarie uppsyningsmän, på sätt nämnts, övergå till desamma eller de hittillsvarande uppsyningsmansbefattningarna eljest bliva lediga.

16:o) Kungl. Maj:t har i punkt 16 föreslagit Riksdagen att dels godkänna, att, med indragning från och med år 1915 av de för tjänstemän av högre grad vid kronans fängelser i Malmö anvisade avlöningarna, i den ordinarie staten för fängvårdsstaten från samma tid upptagas av departementschefen föreslagna avlöningar för tjänstemän av nämnda grad vid det nya centralfängelset i Malmö, dels och förklara, att för åtnjutande av dessa avlöningar skola gälla de villkor och bestämmelser, som stadgats för åtnjutande av andra i samma stat upptagna avlöningar.

Tjänstemän-
nabefattning-
gar av högre
grad vid det
nya central-
fängelset i
Malmö.

[16.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 80—83 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att Riksdagen må

a) godkänna, att, med indragning från och med år 1915 av de för tjänstemän av högre grad vid kronans fängelser i Malmö anvisade avlöningarna, i den ordinarie staten för fängvårdsstaten från samma tid upptagas följande avlöningar för tjänstemän av nämnda grad vid det nya centralfängelset i Malmö, nämligen:

	Kronor.			
	Lön eller mot- svarande.	Tjänst- görings- penningar eller mot- svarande.	Summa.	
1 direktör	3,000	1,500	4,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 pastor, arvode	2,100	1,150	3,250	
1 assistent	1,600	1,000	2,600	Efter 5 år kan lönen höjas med 400 kronor och efter 10 år med ytterligare 400 kronor.
1 skollärare, arvode	1,200	900	2,100	
Summa	—	—	12,450	Efter 5 år kan den del av arvodet, som motsvarar lön, höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor.

b) förklara, att för åtnjutande av dessa avlöningar skola gälla de villkor och bestämmelser, som stadgats för åtnjutande av andra i samma stat upptagna avlöningar.

Skolläro-
befattning vid
straffängelset
i Uppsala.
[17.]

17:o) I punkt 17 har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att *dels* godkänna sådant tillägg till den ordinarie staten för fångvårdsstaten, att däri för straffängelset i Uppsala uppföres arvode till en skollärare med 2,100 kronor, varav 1,200 kronor skola motsvara lön och 900 kronor tjänstgöringspenningar, med förklarande tillika, att den del av arvodet, som motsvarar lön, skall kunna efter 5 år höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor, *dels ock* förklara, att för åtnjutande av denna avlöning skola gälla de villkor och bestämmelser, som stadgats för åtnjutande av andra i samma stat upptagna avlöningar.

Beträffande utredningen i ämnet tillåter sig utskottet hänvisa till sid. 84—86 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts ifrågakvarande framställning, hemställer,

att Riksdagen må

a) godkänna sådant tillägg till den ordinarie staten för fångvårdsstaten, att däri *för straffängelset i Uppsala* uppföres *arvode till en skollärare* med 2,100 kronor, varav 1,200 kronor skola motsvara lön och 900 kronor tjänstgöringspenningar, med förklarande tillika, att den del av arvodet, som motsvarar lön, skall kunna efter 5 år höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor,

b) förklara, att för åtnjutande av denna avlöning skola gälla de villkor och bestämmelser, som stadgats för åtnjutande av andra i samma stat upptagna avlöningar.

Höjning av
det å ordina-
rie stat upp-
förda be-
stämda an-
slaget till
fångars vård
och underhåll.
[18.]

18:o) Kungl. Maj:t har i punkt 18 föreslagit Riksdagen att i anledning av förslagen under punkterna 15, 16 och 17 här ovan höja det å ordinarie stat uppförda bestämda anslaget till fångars vård och underhåll från 841,300 kronor med 79,600 kronor till 920,900 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 86 i statsrådsprotokollet.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna höjningen av ifrågavarande anslag är beroende av — förutom de under punkterna 16 och 17 här ovan omförmälda nya anslagsbehoven å tillhoppa 14,550 kronor — den under punkt 15 föreslagna förändringen i den ordinarie staten för fångvårdsstaten i vad densamma avser bevakningspersonalen.

Vid bifall till vad utskottet i sistnämnda avseende hemställt, erfordras en höjning av ifrågavarande anslag med, frånsatt ovan nämnda belopp å 14,550 kronor, 81,950 kronor. Sammanlagda höjningen av detta anslag skulle alltså bli 96,500 kronor.

På grund härav hemställer utskottet,

att riksdagen må höja det å ordinarie stat uppförda bestämda anslaget till fångars vård och underhåll från 841,300 kronor med 96,500 kronor till 937,800 kronor.

19:o) I punkt 19 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till fångars vård och underhåll från dess nuvarande belopp 1,322,000 kronor med 28,000 kronor till 1,350,000 kronor.

Förslagsanslaget till fångars vård och underhåll.

[19.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 87—90 i statsrådsprotokollet.

Den av Kungl. Maj:t begärda förhöjningen av ifrågavarande anslag föranledes av bland annat den under punkt 15 här ovan omförmälda löneregleringen för bevakningspersonalen. En lönereglering enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle medföra en ökning i utgifterna från förevarande anslag med ungefär 15,000 kronor.

Därest utskottets i ämnet gjorda hemställan av riksdagen bifalles, är emellertid en större ökning av berörda utgifter att förvänta. I detta fall torde ökningen böra beräknas till omkring 17,000 kronor. På grund härav och då utskottet icke i övrigt haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må höja det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till fångars vård och underhåll från dess nuvarande belopp 1,322,000 kronor med 30,000 kronor till 1,352,000 kronor.

Anslaget till
ålderstillägg.
[20.]

20:o) Kungl. Maj:t har i punkt 20 föreslagit riksdagen att höja det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till ålderstillägg för en del vid fängvårdsstyrelsen och fängvården anställda ämbets- och tjänstemän från 99,200 kronor med 5,800 kronor till 105,000 kronor.

I fråga om utredningen i ämnet hänvisas till sid. 90—91 i statsrådsprotokollet.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna förhöjningen i nu förevarande anslag föranledes av den under punkt 15 här ovan omförmälda löneregleringen. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle densamma öka anspråken på ifrågavarande anslag med 17,500 kronor. Vinner utskottets förslag riksdagens bifall, minskas i stället anslagsbehovet. Enligt det av utskottet förordade förslaget bortfaller nämligen det av Kungl. Maj:t föreslagna tredje ålderstillägget för vaktkonstapel; däremot kvarstår nedsättningen i första vaktfruarnas och vaktfruarnas ålderstillägg, hvilken nedsättning torde böra medföra minskning i anslaget av inemot 1,500 kronor.

I likhet med Kungl. Maj:t anser utskottet ifrågavarande anslag sådant det för närvarande utgår något för högt beräknat. Av denna anledning synes detsamma kunna utan olägenhet sänkas med av Kungl. Maj:t förutsatt belopp, 11,700 kronor. Den sammanlagda minskningen enligt utskottets förslag blir sålunda 13,200 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må sänka det å ordinarie stat uppförda *förslagsanslaget till ålderstillägg för en del vid fängvårdsstyrelsen och fängvården anställda ämbets- och tjänstemän* från 99,200 kronor med 13,200 kronor till 86,000 kronor.

Understöd åt
verksamhet till
frigivna fångars
skydd.
[21.]

21:o) Uti punkt 21 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till fängvårdsstyrelsens disposition för understödjande av verksamheten till frigivna fångars skydd å extra stat för år 1915 anvisa 16,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 91—98 i statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Utskottet har vid behandlingen av denna punkt efter jämförelse med punkt 31 i Kungl. Maj:ts proposition, avseende understöd åt föreningen »Skyddsvärnet», uppmärksammat, att nu ifrågavarande anslag delvis avser uppehållande av två jämsides arbetande platsanskaffningsbyråer för frigivna fångar. Det har därvid synts utskottet kunna ifrågasättas, huruvida detta förhållande vore en såväl med hänsyn till kostnaderna som till syftets realiserande lämplig anordning. En närmare utredning härom

förefaller utskottet, för bedömande av lämpligheten av anslagets fortsatta beviljande, behövlig.

I detta sammanhang finner sig tillika utskottet böra ifrågasätta lämpligheten av att de från detta anslag genom fångvårdsstyrelsen till på förevarande område verkande enskilda föreningar och skyddshem utdelade bidragen, såsom skett, efter hand avknappas. Det synes nämligen vara särdeles angeläget, att det för dylika skydds- och vårduppgifter förefintliga enskilda intresset bevaras oförminskat.

De nu gjorda erinringarna hava emellertid icke syntts böra föranleda ändring i det för år 1915 begärda anslagets storlek, vadan utskottet hemställer,

att riksdagen må till fångvårdsstyrelsens disposition för *understödjande av verksamheten till frigivna fångars skydd* å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 16,000 kronor.

22:o) I punkt 22 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* till utförande av följande arbeten vid centralfängelset å Långholmen, nämligen ombyggnad av det s. k. gamla fängelset och vissa mindre arbeten i samband därmed, anordnande av värmeledning och elektrisk belysning i samma byggnad samt uppförande av ett bostadshus för direktören vid anstalten, allt i huvudsaklig överensstämmelse med av fångvårdsstyrelsen framlagt förslag, å extra stat för år 1915 bevilja 278,000 kronor,

dels, vid bifall till detta förslag, medgiva, ej mindre att det i 1914 års riksstat uppförda anslaget till vissa arbeten vid fängelset, såvitt det avser omläggning av ångpannecentralen i det s. k. nya fängelset, i stället användes till den för denna byggnad och gamla fängelset gemensamma ångpannecentral, som enligt styrelsens nu föreliggande förslag skall anordnas i gamla fängelset, än även att, därest något av nämnda båda anslag icke skulle behöva fullt tagas i anspråk för de därmed avsedda arbetena, överskottet i mån av behov användes till bestridande av kostnader för de arbeten, som skolat utföras för medel från det andra anslaget,

dels ock förklara Kungl. Maj:t äga rätt att för byggnadsföretagets lämpliga bedrivande låta under innevarande år förskottsvis av tillgängliga medel utanordna större eller mindre del av det belopp, som kan bli för år 1915 beviljat.

I fråga om utredningen i ärendet hänvisas till sid. 99—126 i statsrådsprotokollet.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet har funnit den av Kungl. Maj:t föreslagna ombyggnaden av det s. k. gamla fängelset å Långholmen nödvändig och ändamålsenlig, särskilt med hänsyn till det behov av ökat arbetsutrymme för gemensamhetsfångar, som nu föreligger. Då utskottet ej heller haft anledning till erinran mot vare sig övriga ifrågasatta byggnads- och ändringsarbeten eller de framlagda ritningarna och kostnadsberäkningarna, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) till utförande av följande arbeten vid centralfängelset å Långholmen, nämligen ombyggnad av det s. k. gamla fängelset och vissa mindre arbeten i samband därmed, anordnande av värmeledning och elektrisk belysning i samma byggnad samt uppförande av ett bostadshus för direktören vid anstalten, allt i huvudsaklig överensstämmelse med det av fängvårdsstyrelsen framlagda förslaget, å extra stat för år 1915 bevilja 278,000 kronor;

b) vid bifall till detta förslag, medgiva, ej mindre att det i 1914 års riksstat uppförda anslaget till vissa arbeten vid fängelset, såvitt det avser omläggning av ångpannecentralen i det s. k. nya fängelset, i stället användes till den för denna byggnad och gamla fängelset gemensamma ångpannecentral, som enligt styrelsens nu föreliggande förslag skall anordnas i gamla fängelset, än även att, därest något av nämnda båda anslag icke skulle behöva fullt tagas i anspråk för de därmed avsedda arbetena, överskottet i mån av behov användes till bestridande av kostnader för de arbeten, som skolat utföras för medel från det andra anslaget; samt

c) förklara Kungl. Maj:t äga rätt att för byggnadsföretagets lämpliga bedrivande låta under innevarande år förskottsvis av tillgängliga medel utanordna större eller mindre del av det belopp, som kan bliva för år 1915 beviljat.

Uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare.

23:o) Kungl. Maj:t har i punkt 23 föreslagit riksdagen att till avlöningar åt tjänstemän vid statens uppfostringsanstalt å Bona å extra stat för år 1915 anvisa högst 26,345 kronor.

*Avlöningar åt
tjänstemän
vid statens
uppfostrings-
anstalt å
Bona.
[23.]*

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 129 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning hemställer alltså,

att riksdagen må till *avlöningar åt tjänstemän
vid statens uppfostringsanstalt å Bona* å extra stat för
år 1915 anvisa högst 26,345 kronor.

24:o) Uti punkt 24 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till kost och beklädnad åt de vid statens uppfostringsanstalt å Bona intagna elever m. m. å extra stat för år 1915 bevilja ett förslagsanslag av 52,000 kronor.

*Kost och be-
klädnad åt
eleverna vid
statens upp-
fostrings-
anstalt å
Bona m. m.
[24.]*

Beträffande utredningen i ämnet hänvisas till sid. 129—136 i statsrådsprotokollet.

Ehuru utskottet funnit anmärkningsvärt, att vid beräkningen av anstaltens inkomster icke upptagits någon sådan gottgörelse som anstalten på grund av stadgandet i § 10 av lagen den 27 juni 1902 angående verkställighet av domstols förordnande om tvångsuppfostran äger att för elevs vård och underhåll uttaga av elevs egna medel eller hos hans föräldrar, har utskottet likväl icke velat av denna anledning föreslå någon nedsättning i anslaget. I övrigt har utskottet icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag.

I fråga om sättet för beslut om utdelande av gratifikationer för biträde vid skolundervisningen, belöningar åt elever för visad flit i arbetet och tillfälliga understöd åt avgående elever vill utskottet uttala sin anslutning till vad departementschefen till statsrådsprotokollet (sid. 135) anfört angående lämpligheten av att beträffande gratifikationerna varje särskilt fall underställes Kungl. Maj:ts prövning och avgörande samt i

avseende å belöningarne och understöden bestämmelser härom av Kungl. Maj:t meddelas.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må till *kost och beklädnad åt de vid statens uppfostringsanstalt å Bona intagna elever m. m.* å extra stat för år 1915 bevilja ett förslagsanslag av 52,000 kronor.

Hyresersättning m. m. för uppfostringsanstalt för minderåriga kvinnliga förbrytare.

[25.]

25:o) På grund av Kungl. Maj:ts i punkt 25 gjorda framställning får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *hyresersättning för anstalt, där minderåriga förbrytare av kvinnligt kön, vilka enligt domstols förordnande skola insättas i allmän uppfostringsanstalt, mottagas till uppfostran, ävensom gottgörelse för ved, inventarier m. m. vid anstalten samt bidrag till avlöning åt personal för anstaltens skötsel* å extra stat för år 1915 bevilja ett anslag av 8,600 kronor.

Bespisning och beklädnad m. m. åt elever vid uppfostringsanstalt för minderåriga kvinnliga förbrytare.

[26.]

26:o) Kungl. Maj:t har i punkt 26 föreslagit riksdagen att till gottgörande av bespisning, beklädnad, läkar- och sjukvård m. m. åt minderåriga förbrytare av kvinnligt kön, vilka enligt domstols förordnande mottagits vid allmän uppfostringsanstalt, ävensom utrustning vid elevs utskrivning från anstalten å extra stat för år 1915 anvisa ett förslagsanslag av 8,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 137 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning, hemställer,

att riksdagen må till gottgörande av *bespisning, beklädnad, läkar- och sjukvård m. m. åt minderåriga förbrytare av kvinnligt kön, vilka enligt domstols förordnande mottagits vid allmän uppfostringsanstalt, ävensom utrustning vid elevs utskrivning från anstalten* å extra stat för år 1915 anvisa ett förslagsanslag av 8,000 kronor.

Diverse.

27:o) Kungl. Maj:t har i punkt 27 föreslagit riksdagen att för beredande, i enlighet med i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 14 januari 1914 angivna grunder, av extra lönetillägg för år 1914 åt vissa tjänstemän och betjante i ämbetsverk under justitiedepartementet å extra stat för år 1915 anvisa ett förslagsanslag av 7,000 kronor. Utskottet hemställer,

*Extra löne-
tillägg.*
[27.]

att riksdagen må för beredande, i enlighet med i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 14 januari 1914 angivna grunder, av *extra lönetillägg för år 1914 åt vissa tjänstemän och betjante i ämbetsverk under justitiedepartementet* å extra stat för år 1915 anvisa ett förslagsanslag av 7,000 kronor.

28:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts i punkt 28 gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 138—139) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

*Rese- och
traktaments-
penningar.*
[28.]

att riksdagen må sänka det under andra huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget till *rese- och traktamentspenningar* från dess nuvarande belopp 18,000 kronor med 3,000 kronor till 15,000 kronor.

29:o) I punkt 30 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avvaktan å slutligt förslag om beviljande av medel till fortsättande och avslutande av arbetet å inrättande av jordregister för landsbygden, för arbetets fortsättande under år 1915 tills vidare beräkna ett reservationsanslag å extra stat för samma år av 300,000 kronor.

Jordregistren.
[30.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

30:o) Uti punkt 31 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till understöd åt föreningen »Skyddsvärnet» å *extra stat* för år 1915 bevilja ett belopp av 12,000 kronor.

*Understöd åt
föreningen
"Skydds-
värnet".*
[31.]

I fråga om utredningen i ämnet hänvisas till sid. 142—152 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning, hemställer,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *understöd åt föreningen »Skyddsvärnet»* å extra stat för år 1915 bevilja ett anslag av 12,000 kronor.

Statskontorets
förskott.
[32.]

31:o) Till täckande av de utgifter, som statskontoret förskottsvis bestritt för de i statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden den 14 januari 1914 omförmälda ändamål, har Kungl. Maj:t i punkt 32 av förevarande huvudtitel föreslagit riksdagen att å *extra stat* för år 1915 anvisa, i jämnt krontal, 227,296 kronor.

Under hänvisning till den utredning i detta ämne, som finnes intagen å sid. 153—59 i nämnda statsrådsprotokoll, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till täckande av ovan omförmälda, *utav statskontoret anmälda förskott* å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 227,296 kronor.

Övriga ordinarie anslag.

Övriga ordi-
narie anslag.
[29 o. 33]

32:o) Beträffande övriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande år äro uppförda under andra huvudtiteln, har Kungl. Maj:t icke föreslagit annan ändring, än att till jämnande av huvudtitelnslutsumma föreslagits en höjning av det ordinarie förslagsanslaget till bestridande av tryckningskostnader, som icke skola av andra medel gäldas, från 29,957 kronor med 31 kronor till 29,988 kronor.

Utskottet hemställer,

att samtliga ordinarie anslag under andra huvudtiteln, som här ovan icke blivit särskilt omförmälda, må för år 1915 fastställas till samma belopp som uti innevarande års riksstat; dock att i förslagsanslaget

till bestridande av tryckningskostnader, som icke skola av andra medel gäldas, må få göras den jämkning, som för jämnande av huvudtitelns slutsumma kan bliva erforderlig.

Stockholm den 10 februari 1914.

På statsutskottets vägnar:

F. CL:SON WACHTMEISTER.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar greve *F. Cl:son Wachtmeister*, *S. H. Kvarnzelius*,
O. Jonsson, *A. N. Hahn*, greve *P. O. L. Klingspor*, friherre *J. G. Beck-Friis*, *A. C. Lindblad*, *H. H. K. Ericson*, *C. G. Ekman*, *A. Åström*, *F. Berglund* och *G. M. H. Eketund*, samt
från andra kammaren: herrar *A. Ekman*, *A. Wiklund* i Brattfors, *H. Andersson* i Skivarp, *F. W. Thorsson*, *K. Starbäck*, *A. R. Lundblad*, *K. V. Rydén*, *J. Ström*, *G. Odqvist*, *N. E. Lindberg*, *E. A. Nilson* i Örebro och *P. Olsson* i Fläsbro;
med undantag av att vid behandling av punkterna 22—32 deltagit,
i stället för herr *S. H. Kvarnzelius* herr *A. W. Lindh* och i stället för herr
P. Olsson herr *S. Bengtsson*.

Reservationer:

vid *punkt 15* (angående löne­reglering för tjänstemän av lägre grad vid fångvårdsstaten) av herrar *F. W. Thorsson, K. V. Rydén* och *N. E. Lindberg*, vilka ansett att utskottet bort hemställa:

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med bifall till herr Lindbergs ovanberörda motion, må

a) godkänna följande ändrade lydelse av den ordinarie staten för fångvårdsstaten, i vad den avser tjänstemän av lägre grad (bevakningspersonal), att tillämpas från och med år 1915:

	K r o n o r				
	Lön eller motsvarande	Tjänstgöringspenningar eller motsvarande	Arvode för särskilt förordnande	Summa	
1 överkonstapel (med förordnande såsom uppsyningsman) ...	1,000	550	200	1,750	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
13 överkonstaplar (med förordnanden såsom uppsyningsmän)	13,000	7,150	2,600	22,750	
1 överkonstapel	1,000	550	—	1,550	
60 överkonstaplar	60,000	33,000	—	93,000	
1 vaktkonstapel	800	500	—	1,300	
398 vaktkonstaplar (därav 20 jämväl jordbruksförmän)	318,400	199,000	—	517,400	
1 första vaktfru	700	350	—	1,050	Efter 5 år kan lönen höjas med 50 kronor och efter 10 år med ytterligare 50 kronor.
6 första vaktfruar	4,200	2,100	—	6,300	
1 vaktfru	600	300	—	900	
48 vaktfruar	28,800	14,400	—	43,200	
1 kokerska	400	200	—	600	
12 kokerskor	4,800	2,400	—	7,200	
Summa	—	—	—	697,000	

- b) godkänna — — — —: vikariat;
- c) i fråga om — — —: lediga.

vid *punkt 18* (angående höjning av ordinarie bestämda anslaget till fångars vård och underhåll), av herrar *F. W. Thorsson, K. V. Rydén* och *N. E. Lindberg*, vilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen må höja det å ordinarie stat uppförda bestämda anslaget till fångars vård och underhåll från 841,300 kronor med 119,500 kronor till 960,800 kronor.

vid *punkt 19* (angående förslagsanslaget till fångars vård och underhåll) av herrar *F. W. Thorsson, K. V. Rydén* och *N. E. Lindberg*, vilka ansett att utskottet bort hemställa,

att riksdagen må höja det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till fångars vård och underhåll från dess nuvarande belopp 1,322,000 kronor med 32,500 kronor till 1,354,500 kronor.

vid *punkt 22* (angående ombyggnad och andra arbeten vid centralfängelset å Långholmen) av herr *K. Starbäck*, vilken ansett att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Inom fångvården framträda för närvarande ganska olika åsikter angående fångars behandling och uppfostran och åtskilliga reformförslag äro å bane med hänsyn till metoderna för verkställandet av straff. Man väntar något nytt, något mera effektivt medel för att åvägabringa en kraftig fångvård. Detta har också medfört att man med stor varsamhet nedlägger kostnader på äldre fångvårdsbyggnader och äldre institutioner. — I ett avseende synas dock tankarne allt mera klarna, nämligen med hänsyn till gagnet för både fångvård och det allmänna av att använda fångar till olika slags utarbeten. I ett flertal av Europas länder vidtager man också åtgärder för att modifiera fångvården med hänsyn till dessa utarbeten. Även i vårt land har en början härtill gjorts genom införande av jordbruksarbeten vid tvångsarbetsanstalten vid Svartsjö. Här vunna erfarenheter visa sig i alla avseenden fullt motsvara för-

vänningarna. Med hänsyn härtill har vid innevarande riksdag inom andra kammaren väckts motion av herr G. Kronlund om införande av jordbruksarbeten även för vissa grupper av straffångar och bötesångar. Vid sådant förhållande torde man också i Sverige hava skäl förvänta att dessa nya tankar skola öva sitt inflytande å vår fångvård. — Förberedande arbeten hava även hos oss påbörjats för åvägabringande av erforderliga strafflagsreformer, dels en omfattande sådan, som anförtrotts åt professor J. Thyrén och dels en partiell, som berör bland annat straffverkställigheten. Av vad professor Thyrén redan publicerat synes framgå, att man kan förvänta omfattande förändringar i såväl strafflag som fångvård. Fullt skäl synes då förhanden att för närvarande varsamt föreslå och företaga förändringar vid våra straffanstalter, särskilt vid de äldre. — Flera av dessa synpunkter äro också framhållna i den skrivelse, som Svenska fångvårdssällskapet ingivit till statsrådet och chefen för justitiedepartementet angående föreslagna ombyggnader vid centralfängelset å Långholmen.

Till dessa, som det vill synas, fullt tillräckliga skäl för att avstyrka förevarande framställning, kommer dessutom förslaget att förlägga södra stambanans infart till Stockholm över Långholmen. Om detta förslag skulle genomföras, skulle det bliva, enligt vad från sakkunnigt håll uppgivits, helt enkelt omöjligt för fångelset att kunna kvarligga på sin nuvarande plats. Till sist torde även böra erinras därom att Stockholms stad, som äger marken så gott som runt om fångelseområdet, måhända snart nog kan komma att behöva inköpa de delar av Långholmen, som tillhöra kronan, även om så ej just nu skulle visa sig erforderligt.

Även om några fördelar skulle stå att vinna vid en partiell om- och nybyggnad av Långholmen i enlighet med det föreliggande förslaget, synas dessa dock bliva av mera provisorisk natur och ingalunda motsvara de dryga omkostnaderna, varjämte det genom en dylik åtgärd ej är uteslutet, att riksdagen skall själv lägga hinder i vägen för sådana reformer, som verkligen kunna motsvara ett sunt reformbehov.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke må av riksdagen bifallas.»

BILAGA

Tabell över anslagen under riksstatens andra

1914 års riksstat anslår:			
Ordinarie anslag		Ordinarie anslag	
Kronor	ö.	Kronor	ö.
Departementet.			
		17,000	—
		47,800	—
			Departementschefen .....
			Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli. Nuvarande
			<i>minskas</i> med .....
			Provisorisk löneroglering för departementet, <i>förlagsanslag</i> .....
			Andre ledamot å departementets avdelning för lagärenden .....
			Extra föredragande .....
			Tilläggsanslag för amanuenser m. m. ....
		8,000	—
			Departementschefens ombud för tillsyn över tryckta skrifter
		72,800	—
Lagberedningen m. m.			
			Lagberedningen .....
			Förberedande utredning angående en rättegångsreform.....
Justitiekanslersämbetet.			
		28,400	—
			Justitiekanslersexpeditionen .....
Rättsskipningen.			
		315,900	—
			Högsta domstolen .....
			Nedre justitierevisionen:
		294,000	—
			Avlöningar, arvoden m. m.....
			Extra vaktmästare .....
			Svea hovrätt:
		767,087	—
			Hovrätten med därunder lydande justitiestat .....
			Till fortsatt uppehållande under ett år från och med den 1
			sion i hovrätten .....

¹⁾ Av Kungl. Maj:ts föreslagen minskning, varöver utskottet framdeles kommer att avgiva särskilt utlåtande.

²⁾ „ „ „ föreslaget belopp, „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „

huvudtitel, Justitiedepartementet.

		Förslag till blivande riksstat:							
		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
belopp		47,800	—			17,000	—		
..... ¹⁾ 6,400: —						41,400	—		
.....								3,833	—
.....								8,100	—
.....								3,000	—
.....								1,000	—
allmängörande, förslagsanslag						8,000	—		
Säger för departementet						66,400	—	15,933	—
.....								50,000	—
.....								40,000	—
Säger för lagberedningen m. m.								90,000	—
.....									
.....						28,400	—		
.....									
.....						315,900	—		
.....		294,000	—						
.....				1,175	—	294,000	—	1,175	—
.....									
september 1914 av en extra divi-		767,087	—						
.....				32,900	—	767,087	—	32,900	—

1914 års riksstat anslår:			
Ordinarie anslag		Ordinarie anslag	
Kronor	ö.	Kronor	ö.
		518,513	—
		222,463	—
		11,100	—
		165,000	—
		16,200	—
		84,000	—
		2,394,263	—
		90,700	—
841,300	—		
1,322,000	—	2,163,300	—
		99,200	—
		2,353,200	—

Göta hovrätt med därunder lydande justitiestat.....
 Hovrätten över Skåne och Blekinge med därunder lydande
 Krigshovrätten:
 Avlöningar. (Utgår.)
 Krigsdomstolarna:
 Avlöningar åt civila ledamöter i krigsrätterna och åklagare
 ningar m. m. vid krigshovrätten .....
 Ersättning åt domare, vittnen och parter, *förslagsanslag*. Nu
ökas med .....
 Medikolegala besiktningar, *förslagsanslag* .....
 Ersättning åt personer, menigheter och allmänna inrättningar
 förande frångångna bötesandelar, *förslagsanslag* .....
 Resestipendier åt ordinarie domare eller dem, som vid domstolarna
 Understöd för »Nytt juridiskt arkiv» .....

Fångvården.

Fångvårdsstyrelsen. Nuvarande belopp .....
ökas med .....
 Fångars vård och underhåll:
Bestämt anslag. Nuvarande belopp .....
ökas med .....
Förslagsanslag. Nuvarande belopp .....
ökas med .....
 Ålderstillägg för en del vid fångvårdsstyrelsen och fångvården
förslagsanslag. Nuvarande belopp.....
minskas med .....
 Understöd åt verksamhet till frigivna fångars skydd .....
 Ombyggnads- och andra arbeten vid centralfängelset å Lång-

Uppfostringsanstalter för minderåriga

Statens uppfostringsanstalt å Bona:
 Avlöningar åt tjänstemän .....
 Till kost och beklädning åt eleverna m. m., *förslagsanslag* ....

1) Av Kungl. Maj:it föreslaget belopp, varöver utskottet framdeles kommer att avgiva särskilt utlåtande.

2) " " " " föreslagen ökning, " " " " " " " " " " " " " "

	Förslag till blivande riksstat:							
	Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
justitiestat					518,513	—		
					222,463	—		
vid samma domstolar samt avlö-								
varande belopp	165,000:	—			1) 120,000	—		
	30,000:	—			195,000	—		
för dem genom nya strafflagens in-					16,200	—		
bereda sig för domarkallet					84,000	—	6,000	—
							3,000	—
Säger för rättsskipningen					2,533,163	—	43,075	—
	90,700:	—						
	2) 13,400:	—			104,100	—		
	841,300:	—						
	96,500:	—	937,800	—				
	1,322,000:	—						
	30,000:	—	1,352,000	—	2,289,800	—		
anställda ämbets- och tjänstemän,								
	99,200:	—			86,000	—	16,000	—
	13,200:	—					278,000	—
holmen								
Säger för fängvärderna					2,479,900	—	294,000	—
förbrytare.								
					26,345	—		
					52,000	—	78,345	—

	Förslag till blivande riksstat:							
	Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
.....			8,600	—				
.....			8,000	—			16,600	—
anstalter för minderåriga förbrytare							94,945	—
.....								
.....					80,000	—		
lopp ..... 18,000: —							7,000	—
..... 3,000: —					15,000	—		
.....					65,000	—		
.....					70,000	—		
..... 29,957: —					29,988	—		
..... 31: —							1) 300,000	—
nella byrån i Bern, förslagsanslag					2,000	—		
.....							12,000	—
.....					4,500	—		
.....							227,296	—
Säger för diverse					266,488	—		
Summa					5,374,351	—	1,084,249	—